

Neretas novada pašvaldība novada attīstības programmas 2013.-2019.gadam izstrādes ietvaros 2012.gada jūnijā veica iedzīvotāju anketēšanu, lai noskaidrot Neretas novada iedzīvotāju viedokli par novada attīstības iespējām, problēmām un tās iespējamiem risinājumiem. Apkopotos rezultātus paredzēts izmantot novada attīstības programmā – gan iekļaujot dokumentā iedzīvotāju viedokli par atsevišķām novada attīstības sfērām, gan arī ņemot vērā kā vienu no kritērijiem, turpmāko realizējamo projektu sarakstu noteikšanā.

Kopumā par novada attīstību savu viedokli pauduši 100 novada iedzīvotāji (līdz ar to diagrammās netiek norādīts, vai tā ir skaitliskā vai arī procentuālā vērtība) - no Neretas pagasta 43, Mazzalves – 25, Pilskalnes 17 un Zalves 15.

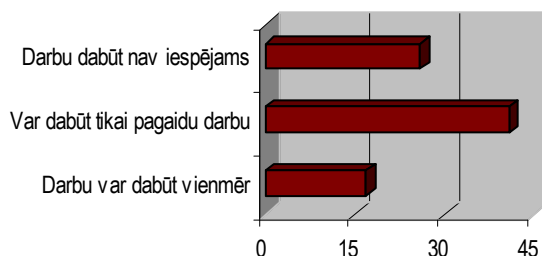
Visvairāk anketas aizpildījuši valsts un pašvaldības iestādēs strādājošie iedzīvotāji (48), kā arī pensionāri (15). Lielākā daļa atbilstu sniedzēju ir vecuma grupā no 35 – 49 gadiem (kopā 31 anketas) ar augstāko izglītību (kopā 29 anketas).

I DZĪVESVIETA

Lielākā daļa novada iedzīvotāji (88) ir apmierināti ar pašreizējo dzīvesvietu Neretas novadā, un to mainīt arī neplāno. Ja būtu nepieciešams dzīvesvietu mainīt, tad par galveno faktoru dzīves vietas izvēlei kļūtu labākas darba iespējas.

II NODARBINĀTĪBA

Kā Jūs vērtējat nodarbinātības iespējas savā pašvaldībā?

III PAKALPOJUMU KVALITĀTE

Kvalitātes ziņā iedzīvotāji novadā ir ļoti apmierināti ar dabas vidi, kultūrvidi, gaisa kvalitāti un dzīvojamā ūdens kvalitāti. Tāpat iedzīvotājus apmierina pašvaldības darbs teritorijas labiekārtošanā, pašvaldības nodrošinātie vispārējās izglītības pakalpojumi un sociālie pakalpojumi, nedaudz mazāk izceļot kultūras darbu. Uzlabojumus iedzīvotāji vēlētos sabiedriskās kārtības nodrošināšanā, transportam domātu ielu/ceļu infrastruktūra un mājokļu kvalitātē, kā arī iedzīvotāji vēlas sagaidīt lielāku atbalstu no pašvaldības puses uzņēmējdarbības attīstībā.

Iedzīvotāju vērtējumā pozitīvais novada attīstībā

- ▶ Kopumā darbs iestādēs
- ▶ Bibliotēku pakalpojumi
- ▶ Tiek risināti izglītības jautājumi, izglītības nodrošināšana ir augstā līmenī un ir labi sociālie pakalpojumi
- ▶ Informācijas pieejamība
- ▶ Sakopta vide pie pašvaldības iestādēm, sakopti parki, kapsētas, ir bērnu dārzs, tiek piesaistīti ES līdzekļi, lai labiekārtotu novadu
- ▶ Sakārtota un labi uzturēta teritorija (pat par daudz tiek dzenāta katra lapa un zāles stiebrs). Liels paldies par Neretas noformējumu svētkos un ziedu dobēm, pārdomātajiem apstādījumiem!
- ▶ Izremontētas pašvaldības iestādes (sociālais centrs, skolas dienesta viesnīca, kultūras nams), veļas mazgāšanas pakalpojumi, pirts un kanalizācijas izbūve
- ▶ Labi tiek veikts labiekārtošanas darbs pagasta centrā (Neretā) un kapsētās
- ▶ Vienas pieturas aģentūras apkalpošanas principa ieviešanas uzsākšana
- ▶ Paldies par Dzīrnavu, Pasta ielas sakārtošanu!
- ▶ "Vienas pieturas aģentūras" principa ieviešanas uzsākšana iedzīvotāju apkalpošanā
- ▶ Attīstās Neretas centrs
- ▶ Parki, zaļā zona un daba
- ▶ Ūdens, kanalizācijas pakalpojumi
- ▶ Lauksaimniecība
- ▶ Patīk, ka ir sakopta pagasta centra teritorija
- ▶ Ekoloģiskā vide, piemērota vide tūrisma attīstībai un resursu pieejamība
- ▶ Labs ir tas, ka kaut kas ir saglabājies!
- ▶ Grūti pateikt, vairāk negatīvs nekā pozitīvs, jo esam atkarīgi no Neretas pagasta
- ▶ Teritorijas labiekārtošana, attīrīšanas iekārtu uzlabošana, izglītības kvalitātes uzlabošana, pilnveidojot materiāli tehnisko bāzi
- ▶ Tūrisms, labiekārtošana pagastā
- ▶ Transporta nodrošinājums skolēnu pārvadāšanai, Mazzalves pagastā finansējuma piesaiste ūdenssaimniecības sakārtošanai
- ▶ Regulāri tiek greiderēti, tīrīti galvenie novada ceļi (ar pagastu vietējiem ceļiem ir sliktāk, ziemā tos reti tīra no sniega, labi tiek kopta ciemata (Pilskalnes) teritorija
- ▶ Sporta sacensību organizēšana, sociālie pakalpojumi, informācijas sniegšana
- ▶ Apgaismojums, estrāde, kanalizācija, ūdensvads (Pilskalnē)
- ▶ Otrdienās ir transports no pagasta uz Neretu

Iedzīvotāji novērtē teritorijas labiekārtošanas darbus

- Sakopta apkārtnē
- Autobusa bezmaksas pakalpojums 1x nedēļā Zalves pagastā
- Kāpņu telpu paredzētais remonts (balsināšana) Zalves pagastā
- Nodrošina bezmaksas ģimenes ārsta apmeklējumu reizi nedēļā
- Ir atsevišķu sociālo pakalpojumu attīstības tendences
- Ļoti apmierina, ka otrdienās no Zalves pagasta ved autobuss uz Neretu bez maksas

Iedzīvotāju vērtējumā negatīvais jeb uzlabojamais novada attīstībā

- Nepieciešams papildināt pašvaldības dzīvokļu fondu ar dzīvokļiem, un rast iespēju mazākiem komunālajiem maksājumiem
- Ceļi, ielas, sabiedriskais transports - pagasta centru ielu un ietvju remonts (asfaltēšana), pagasta ceļu remonts
- Kultūras dzīves organizēšana
- Pilnveidot jauniešu darbu un atpūtas iespējas
- Jāmeklē iespējas piesaistīt ES finansējumu bērnu darba remontam
- Uzņēmējdarbība
- Ielu un trotuāru asfaltēšana, jauna grants seguma uzlikšana ielās, kur nav asfalta, ielu malās aizaugušo grāvju atjaunošana
- Nozāģēto koku vietā vēlams iestādīt jaunus
- Ietves uzlabošana Jāņu ielā un pie luterāņu baznīcas
- Medicīna pārvērtusies par ģimenes ārsta karšu reģistrāciju
- Novērst suņu klaiņošanu
- Peldvietas, apmešanās vietas tūristiem
- Ceļu tīrīšana ziemas periodā
- Vajag bērnu rotaļu laukumus
- Uzlabot apstākļus, lai attīstītu uzņēmējdarbību, piesaistītu jauniešus
- Atjaunot tik populāros un interesantos sporta svētkus, kas vairākus gadus tika rīkoti Ērbergē
- Vairāk ieklausīties citu pagastu vēlmēs, kuras var realizēt kādu ideju, projektu
- Vajag salabot tiltu, kas atrodas Sproģu centrā
- Jāpieskata biežāk lauku ceļi
- Iestāžu darba laiks
- Velētos, lai uzceltu tiltu no Mēmeles uz Lietuvas pusi, lai varētu darbinieku pārvietoties uz darbu un citām vajadzībām
- Sakārtot brīvdabas estrādi parkā (Ērbergē)
- Finansējuma sadales caurskatāmība, gājējiem domātu celiņu izveidošana (gan drošākai videi, t.sk. iespējai attīstīt veloceļņus, gan veselīgam dzīvesveidam un tūrisma attīstībai laukos), darbs ar zemes neapsaimniekotājiem (lauki neapstrādāti, aizauguši)
- Transporta nodrošinājums, sabiedriskais transports - ļoti neapmierinošs
- Komunālie pakalpojumi, uzņēmējdarbības attīstība

Aicinājums sakārtot brīvdabas estrādi parkā (Ērbergē)

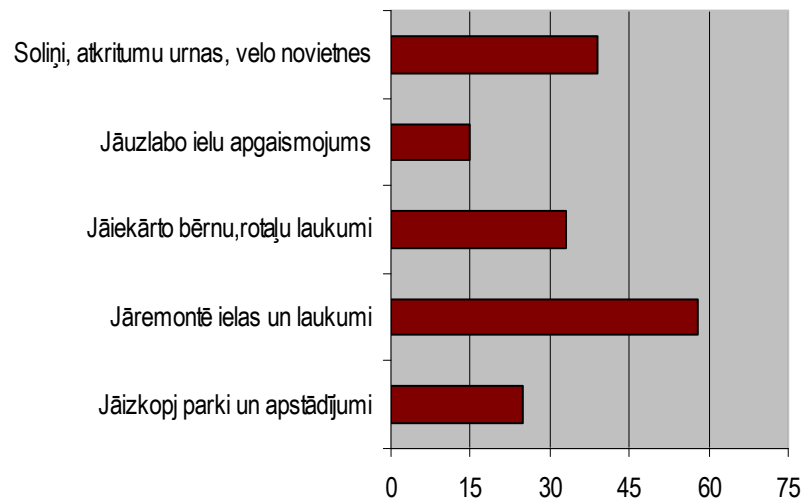
Uzlabojamais - ceļu šķūrēšana uz attālākajām viensētām

- Valsts autoceļi uz novada centru
- Transporta pakalpojumi, ceļu šķūrēšana uz attālākajām viensētām
- Zalves pagastā labiekārt peldvietu, savest kārtībā tiltu pār Dienvidsuseju, ierīkot atpūtas vietu, Zalves pagastā sakārtot volejbola laukumu un Jāņa vietu
- Komunālie pakalpojumi
- Atbalstīt, popularizēt vietējos mājamatniekus (tirdzniecības vietas atvēršana), mūžizglītība, transportam domāto ceļu uzlabošana, atpūtas parka labiekārtošana Zalves pagastā, kas būtu pievilcīgāka gan bērniem, gan pieaugušajiem
- Ūdens un komunālie pakalpojumi
- Uzņēmējdarbība
- Palielināt kultūras pasākumu skaitu Zalvē, jo Zalves pagastā ietilpst 2 ciemi Zalve un Sproģi, un pasākumi Sproģos notiek biežāk nekā Zalvē, kaut gan pagasts ir viens
- Ceļu infrastruktūra, novada domes sadarbība ar iedzīvotājiem, pirmsskolas izglītības pakalpojumi, uzņēmējdarbības atbalstīšana
- Ceļu infrastruktūras uzturēšana, sabiedriskā transporta kustības optimizācija, teritorijas esošo resursu (tai skaitā būves un infrastruktūra) uzturēšana utt.
- Politiskā nespēja izšķirties par prioritātēm

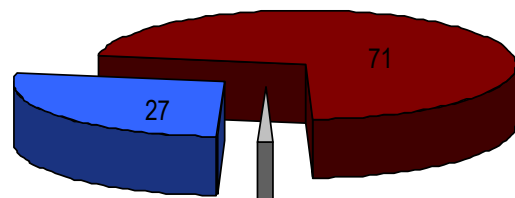
Ideja - tiltu no Mēmeles uz Lietuvas pusi, lai varētu darbinieku pārvietoties uz darbu un citām vajadzībām

Kādi infrastruktūras uzlabojumi būtu jāveic novadā?

IV SAKARI UN INFORMĀCIJA

Vai lasāt pašvaldības laikrakstu „Neretas novada vēstis”?

■ Jā □ Nē ■ Dažreiz

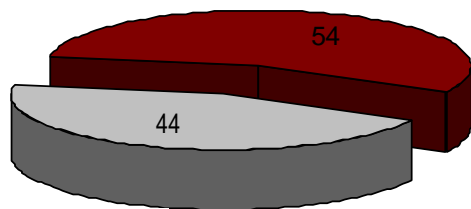
Vai apmierina informācija pašvaldības laikrakstā?

- Apmierina - 58
- Apmierina daļēji - 40
- Neapmierina - 2

Iedzīvotāju priekšlikumi – ko vajadzētu mainīt „Neretas novada vēstis”:

- Vairāk par radošiem cilvēkiem - sarunas, intervijas ar vietējiem iedzīvotājiem, uzņēmējiem un tml.
- Vairāk vajadzētu sludinājumus
- Avīzē nelikt tos rakstus, kurus mājas lapā
- Novada avīze papīra formātā nav pieejama visiem, arī internets visa novadā nav pieejams, tāpēc būtu jādodomā, kādā veidā pagasta iedzīvotājiem piekļūt šai informācijai. Apzināt tos iedzīvotājus, kuri vēlas saņemt un izmantot pasta pakalpojumus.

Vai lasāt mājas lapu www.neretasnovads.lv?

■ Jā □ Nē

Iedzīvotāju priekšlikumi – ko vajadzētu mainīt, uzlabot mājas lapā www.neretasnovads.lv?

- Varētu dažādu informāciju, ne tikai pašvaldības
- Katrai iestādei, skolai, bērnudārzam, kultūras namam uzlabot pieejamo informāciju, aktualitātes, notikumus
- Vairāk informācijas
- Neērti pārlūkojama mājas lapā

Neretas Novada Vēstis

V PAŠVALDĪBA

Cik bieži iedzīvotāji apmeklē novada domi vai pagasta pārvaldi?

- Vismaz reizi nedēļā - 23
- Vismaz reizi mēnesī - 34
- Vismaz reizi pusgadā - 11
- Retāk - 27

Vai Jūs uzskatāt, ka esat pietiekami informēts par novada pašvaldības darbu?

- Jā - 64
- Nē - 27

Kopumā iedzīvotāju vairāk apmierina kā neapmierina pašvaldība darbs

Lielākā daļa iedzīvotāju informāciju no novada domē pieņemtajiem lēmumiem iegūst no pašvaldības laikraksta „Neretas novada vēstis” (69), turpat uz pusi mazāk - no mājas lapas www.neretasnovads.lv (30), kā arī draugiem un paziņām.

Kā iedzīvotāji vērtē savas novada domes darbu?

Lielākā daļa no aptaujātajiem iedzīvotājiem atzinīgi vērtē pašvaldības darbu teritorijas labiekārtošanā, savukārt kā neapmierinošu vērtē pašvaldības rūpes par mazās un vidējās uzņēmējdarbības (t.sk. lauksaimniecības) attīstību.

	Labi	Apmierinoši	Neapmierinoši
Pašvaldība informē iedzīvotājus par jaunākajiem notikumiem un pieņemtajiem lēmumiem	35	45	9
Pašvaldība organizē kultūras un sporta dzīvi	21	55	15
Pašvaldība rūpējas par mazās un vidējās uzņēmējdarbības (t.sk. lauksaimniecības) attīstību	9	45	30
Pašvaldība risina sociālos jautājumus	22	54	15
Pašvaldība risina izglītības jautājumus	35	45	7
Pašvaldība rūpējas par komunālās saimniecības attīstību	28	52	10
Pašvaldība rūpējas par teritorijas labiekārtošanu	38	51	4
Pašvaldība rūpējas par sabiedrisko kārtību un drošību	12	56	20

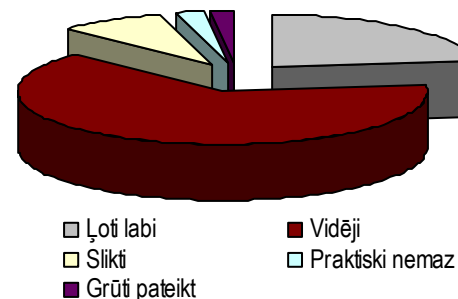

Ja aptaujātais novada iedzīvotājs būtu pašvaldības vadītāja padomnieks, viņš ieteiktu pašvaldībai primāri risināt šādus jautājumus:

- ▶ Ekonomikā - ekoloģisku tīru pārtikas produktu (graudi, dārzeņi, gaļas liellopi u.c.) ražošana, alternatīvo enerģijas izejvielu audzēšana, izglītībā - profesijas iegūšana vidusskolas beidzējiem (70%) un padziļināta spējīgāko skolnieku mācīšana (30%)
- ▶ Vairāk nodrošināt sabiedrisko kārtību un izveidot municipālo policiju
- ▶ Risināt sociālās palīdzības jautājumus -sociālie dzīvokļi
- ▶ Risināt transporta problēmas ar Neretu, Aizkraukli, kā arī - lai skolēniem nav jābrauc tālie kilometri uz skolu
- ▶ Pārskatītu pabalstu sistēmu, lai mazinātu pieradumu dzīvot tikai no tiem. Tikai tad, ja tīrība mājā, var saņemt naudu. Princips: "Trūcīgs nav netīrs"
- ▶ Izglītības iestāžu attīstība, duālā izglītība (vispārējā vidējā + profesionālā izglītība)
- ▶ Veikt ēku renovāciju
- ▶ Risināt, lai katrā pagastā būtu pieejams zobārsts
- ▶ Apkārtnes sakopšanā iesaistīt visus pagasta iedzīvotājus (lai cilvēki pievērstu vairāk uzmanību savas apkārtnes un piederošās zemes sakopšanai, izveidot rotaļu laukumus bērniem
- ▶ Ieteiktu risināt novada komplekso attīstību (pamatā caur kooperāciju un pašapgādi)
- ▶ Uzlabot ceļu kvalitāti - ceļu remontdarbi, sakārtot autoceļu (no Pilskalnes) uz Neretas novada centru, uzbūvētu velo, gājēju celiņu no Ērberģes līdz Lielmēmelei, ielu asfaltēšana, sabiedriskā transporta nodrošināšana līdz novada centram, salabot tiltu Sproģos, savest kārtība Sproģu ceļus
- ▶ Kultūras pasākumus, veicināt izglītības un kultūras dzīves pasākumu piesaistišanu valstiskā līmenī
- ▶ Uzņēmējdarbības veicināšana un attīstīšana, - radīt darba vietas novada iedzīvotājiem, reklamēt novadu (aizstāvēt tā intereses), piesaistīt cilvēkus (tūrisma attīstība), audzināt jauniešus, lai tie paliktu te - turpinātu savu vecāku darbu vai arī veidotu paši savu, veicināt lauksaimniecības ražošanas attīstību
- ▶ Novada prioritāro uzdevumu izvirzīšana
- ▶ Dzērājiem ierādīt speciālo "novietni", lai nebijā Neretas tēlu
- ▶ Kultūras darbu optimizācija
- ▶ Demogrāfijas jomā - vispusīgs atbalsts perspektīvajām ģimenēm
- ▶ Iekārtot bērnu rotaļu laukumu
- ▶ Veikt bērnudārza remontu
- ▶ Bērnu brīvā laika pavadīšanas iespējas
- ▶ Lai mazāk slaišiem izmaksā pabalstus
- ▶ Ievilkt Sproģos internetu
- ▶ Vēlētos, lai lielāks atbalsts pensionāriem
- ▶ Labiekārtot darbnīcas Zalves pagastā
- ▶ Iedzīvotāju informēšana klātienē, rīkot informatīvas sapulces, atskaites
- ▶ Par kārtību - lai katrs iedzīvotājs ir atbildīgs par saviem bērniem (lai neposta ap citām mājām iekoptos apstādījumus)
- ▶ Eiropas finanšu līdzekļu piesaisti novada attīstībai (LEADER) projekti
- ▶ Novada domes struktūras maiņa, jāuzlabo pārvalžu darbs, administratīvo izdevumu mazināšana, pārskatīt, optimizēt budžeta līdzekļu izlietojumu
- ▶ Kultūras namu attīstība, pakalpojumu uzlabošana, vairāk kultūras pasākumus

- ▶ Uzlabot izglītības kvalitāti, izvērtēt Sproģu skolas reorganizācijas iespēju plusus un mīnus
- ▶ Krūmu izciršana, nozāģēt visus bīstamos kokus ceļa malā
- ▶ Nekultivēt nezāli (pieaugušo patērētāju slāni, subsidējot izsargāšanās līdzekļus)
- ▶ Sociālais darbs - meklēt iespējas, kā likt vecākiem būt atbildīgiem par bērnu audzināšanu, neko nedot par brīvu tiem, kuri spēj strādāt. Šobrīd jau izaug pabalstu paaudze, kuri nemaz citu ģimenes modeli nezina un darbu neuztver kā savas nākotnes pamatu
- ▶ Veikt bibliotēkas grīdas remontu
- ▶ Lai pašvaldība atļauj pašvaldības laukus
- ▶ Vairāk uzlabot komunālās saimniecības attīstību
- ▶ Katru gadu Ērberģē vajag sporta svētkus!
- ▶ Pilnveidotu sabiedrisko transportu novadā
- ▶ Bērnu nodarbinātību vasarā (var nometni kādu)
- ▶ Zalves pagastā izveidot atpūtas vietas
- ▶ Novada domes prestiža paaugstināšana
- ▶ Audzināt cilvēkus patriotismu par šo Sēlijas zemi

Cik labi, Jūsprāt, Jūs pazīstat novada teritoriju?

Kādas ir nozīmīgākās Neretas novada priekšrocības attīstības veicināšanai:

- ▶ Mazākais summārais vides piesārņojums Latvijā - galvenais faktors ekoloģiski tīras pārtikas produktu ražošanai
- ▶ Cilvēkresursi
- ▶ Ir kultūrvēsturiski objekti, labiekārtota teritorija Neretā
- ▶ Izglītības iestādes
- ▶ Tīra vide, pierobežas rajons, ir iespēja veikt kopprojekta ar kaimiņvalstīm
- ▶ Lietuvas pierobeža
- ▶ Autoceļš Rīga - Daugavpils (tūrisms)
- ▶ Vide, vieta, cilvēki
- ▶ Iedzīvotāju darbaspējas
- ▶ Lauksaimniecība, mežsaimniecība
- ▶ Tīra vide, svaigs gaiss
- ▶ Sakārtota infrastruktūra
- ▶ Tuvums Rīgai, atrašanās Rīga - Daugavpils un Nereta - Jēkabpils ceļa tuvumā

Vide, vieta, cilvēki – pēc iedzīvotāju vērtējuma galvenie resursi attīstībai

- ▶ Vismazāk piesārņotā vide Latvijas mērogā;
- ▶ Ar baltalkšņiem aizaugušie lauki, kurus izcērtot iegūst energoizeljvijas un atbrīvo bioloģiski attīrītu un ar slāpekli bagātinātu augsni
- ▶ Lai veicinātu novada attīstību, ir vairāk jāuzklausa novada iedzīvotāju viedoklis
- ▶ Jāsaglabā katra pagasta patstāvība
- ▶ Cilvēku resursi, ģeogrāfiskais stāvoklis, dabas resursi
- ▶ Ekoloģiski tīra vide
- ▶ Lietuva tuvums, var veidot sadarbību
- ▶ Robežas tuvums ar Lietuvu, tīra daba, skaistas dabas ainavas, attālināta teritorija no lielām pilsētām
- ▶ Darba vide, pierobeža, darbīgi ļaudis
- ▶ Skaista daba (priekšrocības tūrismam), kultūrvēsturiski objekti
- ▶ Laba, ekoloģiska vide
- ▶ Cilvēku vienotība
- ▶ Eiropas projektu īstenošana iedzīvotāju labklājībai
- ▶ Sadarbība ar Lietuvu, tās tuvums, pozitīvās pieredzes gūšana, lauksaimniecības attīstība
- ▶ Salīdzinoši tīra vide, ir saglabājusies vērtīga infrastruktūra, praktiski nav ierobežojošo faktoru uzņēmējdarbības veicināšanai

Robežas tuvums ar Lietuvu – iedzīvotāju vērtējumā gan priekšrocība, gan trūkums

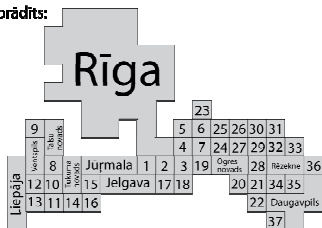
- ▶ Novadā nav skaidri definēti prioritārie attīstības virzieni, nav notikusi novada apvienošanās pēc būtības, katrs pagasts saimnieko pastāvīgi
- ▶ Pamatiedzīvotāju neuzņēmība
- ▶ Nav darba vietu, trūkst kvalificētu strādnieku
- ▶ Neremontēti ceļi, ietves, zemes ceļi
- ▶ Vāja tūrisma joma, maz zināmu objektu
- ▶ Lauksaimnieku nespēja kooperēties, noieta tirgus trūkums, Nacionālajā attīstības plānā ieskicētais "9+21" attīstības zonējums
- ▶ Bezdarbs, jaunu cilvēku aizplūšana uz pilsētām
- ▶ Finansiālās problēmas, darbinieku trūkums
- ▶ Tālu no lielākiem sabiedriskiem centriem
- ▶ Demogrāfiskās situācijas pasliktināšanās, augsts bezdarba līmenis
- ▶ Pierobeža – nomale, bezdarbs, cilvēkresursu aizplūšana
- ▶ Ielas, ceļi, sabiedriskais transports
- ▶ Nav satiksmes, nav pietiekami pieejams policists
- ▶ Komunikācija ar iedzīvotājiem
- ▶ Attālums - liels degvielas patēriņš
- ▶ Visus līdzekļus grib paturēt "galva" - novada dome
- ▶ Cilvēku neieinteresētība
- ▶ Zināšanas, neuzņēmība
- ▶ Maza ieinteresētība uzņēmējdarbībā, maza kultūras un sporta aktivitāte, sadarbības un saskarsmes starp pagastiem nepietiekamība
- ▶ Zemas kvalifikācijas cilvēku resursi, zems nākotnes attīstības redzējums
- ▶ Sabiedriskais transports
- ▶ Jaunieši dodas no novada prom, jo nav iespējas atrast darbu, nav lielu uzņēmumu, izņemot aprūpes centru, nav novada stratēģijas attīstībai
- ▶ Valsts nepārdomāta likumdošana, birokrātija, daudzu cilvēku vienaldzība pret pagastu un visu, kas notiek valstī
- ▶ Lielais attālums no pilsētām
- ▶ Liels attālums līdz centriem, mazs iedzīvotāju skaits, ceļu kvalitāte
- ▶ Nomales statuss, darba spēka trūkums
- ▶ Sabiedrības novecošanās
- ▶ Naudas zagšana, slinkums, cilvēku mānīšana
- ▶ Maz iedzīvotāju (iedzīvotāju neaktivitāte, pasivitāte), ģeogrāfiskā atrašanās vieta
- ▶ Nomale, mazs iedzīvotāju blīvums
- ▶ Ceļi, ielas
- ▶ Pārāk maz darba vietu, tādejādi cilvēki nav maksimāli nodrošināti, nepietiekams finansējums
- ▶ Resursu (finanšu) trūkums, zināšanu projektu izstrādē trūkums, nav motivācijas
- ▶ Atrodas sliktā ģeogrāfiskā stāvoklī, liels regress sociālajā jomā, depopulācija
- ▶ Nav veicinošo faktoru, argumentu cilvēku pārliecināšanai dzīvot Neretas novadā

Kādi ir Neretas novada lielākie trūkumi attīstības nodrošināšanai:

- ▶ Mazs iedzīvotāju skaits, iedzīvotāju samazināšanās
- ▶ Nav darbavietu (zema nodarbinātība)
- ▶ Nav vienotu lēmumu, viedokļu deputātu vidū, novada domē
- ▶ Novadā nav izstrādāti kopīgi mērķi, attīstības perspektīvas, nav sadarbības starp novada pašvaldībām, iedzīvotāju neinformētība un intereses trūkums
- ▶ Naudas trūkums
- ▶ Lielais attālums no tuvākajām pilsētām
- ▶ Tālu no pilsētām, maz uzņēmumu
- ▶ Ļoti vāji attīstīta uzņēmējdarbība
- ▶ Lielas sabiedrības daļas degradācija un nevēlēšanās ko mainīt
- ▶ Pierobeža, jo attīstība tikai uz vienu pusi (tas ietekmē iedzīvotāju skaitu, gan visu pārējo)

Ar skaitli schēmā norādīts:

- 1 Mārupes n.
- 2 Olaines n.
- 3 Ķekavas n.
- 4 Salaspils n.
- 5 Stopiņu n.
- 6 Adažu n.
- 7 Siguldas n.
- 8 Kandavas n.
- 9 Ventspils n.
- 10 Kuldīgas n.
- 11 Saldus n.
- 12 Aizputes n.
- 13 Grobiņas n.
- 14 Dobele n.
- 15 Ozolnieku n.
- 16 Jelgavas n.
- 17 Iecavas n.
- 18 Bauskas n.

100 vietu sadale pašvaldībām pēc to iedzīvotāju skaita

- 19 Ikskiles n.
- 20 Lielvārdes n.
- 21 Aizkraukles n.
- 22 Ķekabpils
- 23 Limbažu n.
- 24 Cēsu n.
- 25 Valmiera
- 26 Valkas n.
- 27 Smiltenes n.
- 28 Madonas n.
- 29 Gulbenes n.
- 30 Alūksnes n.
- 31 Balvu n.
- 32 Rēzeknes n.
- 33 Ludzas n.
- 34 Livānu n.
- 35 Preiļu n.
- 36 Krāslavas n.
- 37 Daugavpils n.

Mazs iedzīvotāju skaits, iedzīvotāju samazināšanās, aizplūšana uz pilsētām – viens no būtiskākajiem trūkumiem novada attīstībā

Kādām, Jūsprāt, vajadzētu būt 3 (trīs) prioritārajām jomām (virzieniem), ko Neretas novadā vajadzētu attīstīt turpmākos 7 gados:

- Izglītība, sociālais darbs, infrastruktūra
- Tūrisms, infrastruktūras attīstība
- Attīstīt uzņēmējdarbību
- Sociāla palīdzība, izglītība, iedzīvotāju nodarbinātība
- Brīvais laiks jauniešiem un pieaugušajiem, uzņēmējdarbība, darba vietu radīšana
- Izglītība, kultūra, uzņēmējdarbība
- Ielas, ceļi, lauksaimniecība, mežsaimniecība
- Darba iespējas (atbalstīt jaunus uzņēmumus utt.)
- Izglītība, veselība, uzņēmējdarbība
- Veicināt mazo un vidējo biznesu, pabeigt sakārtot (asfaltēt) pagastu ielas, salabot zemes ceļus
- Ekoloģiski tīras pārtikas - augkopība, gaļas lopkopība, piena ražošana
- Saimnieciskā attīstība, kultūras attīstība
- Ūdenssaimniecības rekonstrukcijas pabeigšana, ielas un ietvju segumu uzlabošana, ražošanas objektu izveidošana darba vietu nodrošināšanai
- Uzlabot ceļu kvalitāti
- Pielabot ceļu no Hesa uz valsts ceļa, trotuārus ceļa malās, telpu brīvā laika pavadīšanai
- Tūrisma objektu reklamēšana apmeklētājiem
- Uzņēmējdarbība, infrastruktūras sakārtošana
- Lauksaimniecība, mežizstrāde, ēku renovācija
- Vajag satiksmi, vajag labāku kārtības nodrošināšanu
- Jaunu ģimeņu atbalsta programma, jauniešu iesaistīšana novada attīstības veicināšanas programmās, pagasta un novada dzīvē
- Jaunu darba vietu radīšana un esošo saglabāšana visos novada pagastos
- Vajadzētu radīt jaunas darba vietas
- Jaunatnes piesaiste, sabiedriskais transports, resursu piesaiste
- Jauniešu nodarbināšana, atbalsta sniegšana ģimenēm, kurās ir skolēni un studenti
- Vairāk risināt sabiedriskā transporta problēmas, attīstīt medicīnas pakalpojumus (procedūru iekārtas), atļaut organizēt sporta svētkus arī Mazzalves pagastā
- Sakarus, vairāk darba vietu
- Kooperācija, resursu piesaiste, jaunatnes palikšana novadā
- Uzņēmējdarbības attīstība, jauniešu piesaiste, nodarbinātības uzlabošana, ceļu infrastruktūra
- Uzlabot autoceļus, to segumu, un iztīrīt grāvjus, atbalsts aktīviem zemniekiem un biznesmeņiem, maksimāli izmantot Eiropas līdzfinansējumu, veidojot projektus to piesaistei
- Infrastruktūra, uzņēmējdarbība, lauksaimniecība
- Uzņēmējdarbība, lauksaimniecība un tūrisms
- Infrastruktūras attīstība
- Risināt problēmu par demogrāfisko situāciju
- Traktora pakalpojumi mazajām saimniecībām, kurām nav privāta traktora

- Sports, satiksme, atpūta, darbs
- Zalves skolas sakārtošana, soliņi pie Zalves pagasta ēkas
- Uzņēmējdarbība, pieaugušo neformāla izglītība, tūrisms (apskates objekti, atpūtas vietas)
- Atbalsts ražotājiem, nodokļu atlaides, dzīvojamā fonda remonts
- Nodrošināt ar darbu tos, kuri vēlas strādāt
- Lauksaimniecība, tūrisms
- Nodrošināt skolas katra novada pagastā, nodrošināt bankomātus katrā pagastā, nodrošināt darbavietu skaitu pagastos, palielināt kultūras pasākumu skaitu
- Uzņēmējdarbības attīstība, kas saistīta ar lauksaimniecību un uzņēmējdarbības attīstība pārtikas ražošanas jomā, izglītības un kultūras dzīves attīstīšana
- Izglītība (pirmskolas, vispārējā, mūžizglītība), projektu vadītāja vieta novada administrācijā, uzņēmējdarbības veicināšana, ieinteresētība un liels gribasspēks mainīt novada dzīvi!